

Omfattande Välfärdsplan för Pargas stad 2021-2025

Dokumentets innehåll

1	UTVECKLINGEN AV BEFOLKNINGENS VÄLFÄRD UNDER FULLMÄKTIGEPERIODEN 2021–2025	2
1.1	Välfärd enligt indikatorer och övriga data	5
1.2	Utvärdering av tyngdpunktsområdena, målen och åtgärderna	26
1.3	Slutsatser och åtgärdsförslag	27
2	VÄLFÄRDSPLAN FÖR FULLMÄKTIGEPERIODEN 2021–2025	28
2.1	Tyngdpunktsområden och riktlinjer i strategin	28
2.2	Särskilda program och planer för att främja välfärden	31
2.3	Välfärdsplan.....	32
3	BEHANDLING I FULLMÄKTIGE	48
3.1	Personer som deltagit i upprättandet av planen.....	49
3.2	Godkännande av planen.....	49

1 UTVECKLINGEN AV BEFOLKNINGENS VÄLFÄRD UNDER FULLMÄKTIGEPERIODEN 2021–2025

Rapporten för den omfattande välfärdsberättelsen för den föregående fullmäktigeperioden godkändes av fullmäktige våren 2021. Våren 2022 rapporterades till det nu sittande fullmäktige om välfärdsläget i staden ur ett statistiskt perspektiv.

Under den föregående fullmäktigeperioden har det skett en klar föråldring av befolkningen och en klar minskning av antalet barn i åldersstrukturen. Detta har lett till att den demografiska försörjningskvoten (antalet personer som står utanför arbetskraften i förhållande till mängden faktisk arbetskraft) har försämrats från år till år.

Invånarnas utbildningsnivå har höjts, sjukfrekvensen har gått ner och antalet förlorade levnadsår har minskat. Utsattheten är ojämnt fördelad i de olika kommunområdena i Pargas stad, men utsattheten i hela staden ligger på en bättre nivå än i hela Egentliga Finland.

Under den föregående fullmäktigeperioden sattes det upp mål för olika åldersgrupper i den omfattande välfärdsberättelsen. Då prioriterades ett starkt och fungerande föräldraskap, en aktiv vardag och ett psykiskt välbefinnande genom kamratskap och ökad delaktighet när det gällde barn och unga samt barnfamiljer. När det gällde personer i arbetsför ålder prioriterades en aktiv vardag, viktkontroll och stöd till fysisk aktivitet, kontroll över vardagen och ansvarstagande, minskad ensamhet och stöd till nätverksbildning. En strävan var också att minska missbruksproblem och problem med psykisk hälsa. När det gällde äldre personer prioriterades minskad ensamhet, stöd till funktionsförmåga och förebyggande av fallolyckor, minskade missbruksproblem och ekonomiska problem och stöd till personer med minnesstörningar.

Inom olika sektorer vidtogs ett flertal mångsidiga åtgärder för att uppnå målen. Detta syns bl.a. i form av minskad övervikt och ökad fysisk aktivitet bland barn och unga. Det kunde också tydligt ses att användningen av olika berusningsmedel minskade. Mobbingen i skolan minskade och delaktigheten ökade. Ensamhet och ångest ökade dock, särskilt till följd av covid-19-pandemin. I dag kan man till följd av pandemin notera att problemen i familjerna har blivit mer komplexa. Tyngdpunkten i tjänsterna har under pandemin legat alltmer i korrigerande insatser, trots att det är mer ändamålsenligt med förebyggande service. Dessutom har det pågående kriget i Ukraina påverkat välfärden negativt på olika sätt och det kan få synliga konsekvenser för ekonomin och tjänsterna.

Stadsstyrelsen i Pargas gav 19.4.2022 § 105 sitt utlåtande om Egentliga Finlands regionala välfärdsberättelse 2022. I begäran om utlåtande ombads kommunerna att identifiera och prioritera utmaningar och styrkor när det gäller befolkningens välfärd i kommunen. I utlåtandet uppgavs bl.a. följande utmaningar och styrkor:

På basis av tillgänglig statistik och den sektorsövergripande samarbetsgruppens bedömningar kommer följande styrkor fram när det gäller välfärden i Pargas stad:

- Mobbingen i skolan har minskat och ligger under genomsnittet i landet (skolhälsoenkäten)
- Goda möjligheter att påverka i skolorna (skolhälsoenkäten)
- Lågt antal fallolyckor hos äldre (Sotkanet)
- Man blir sällan utanför utbildningssystemet (Sotkanet)
- Man ägnar sig åt konst och kultur mer än i landet i genomsnitt (Sotkanet, Teaviisari)

På basis av tillgänglig statistik och den sektorsövergripande samarbetsgruppens bedömningar kommer följande utmaningar fram när det gäller välfärden i Pargas stad:

- Ensamhet (skolhälsoenkäten)
- Det upplevda hälsotillståndet sämre än genomsnittet i hela landet (skolhälsoenkäten)
- Barn och ungas motionsintresse (skolhälsoenkäten, sämre än genomsnittet i landet)
- Psykiskt välbefinnande (skolhälsoenkäten och Sotkanet)
- Trygghet (upplevelsebaserad information)

Enligt statistiskt insamlade välfärdsdata ligger indikatorerna för Pargas stad till en stor del på en god nivå, även om det ändå finns tydliga brister i välfärden. I den omfattande välfärdsplanen för fullmäktigeperioden 2021–2025 ska man förbereda sig på att på ett målinriktat sätt åtgärda de noterade bristerna i välfärden och de brister i välfärden som föranletts av pandemin och kriget i Ukraina. Särskild satsning behövs för att öka trygghetskänslan, förebygga marginalisering och råda bot på den försämrade psykiska hälsan. Dessa fenomen kommer fram förutom i statistiken också i den mångprofessionella arbetsgruppen.

De viktigaste resultaten av ovannämnda rapporter och stadsstyrelsens utlåtande inverkar på välfärdsplanen för fullmäktigeperioden 2021–2025. Dessutom ger stadens nya strategi för sin del riktlinjer för målen för välfärden och de beaktas i

välfrädsplanen. Också nämnderna och sektionerna har beretts möjlighet att ge sin egen bedömning av bristerna och styrkorna i välfärden inom sina ansvarsområden.

1.1 Välfärd enligt indikatorer och övriga data

BEFOLKNINGEN

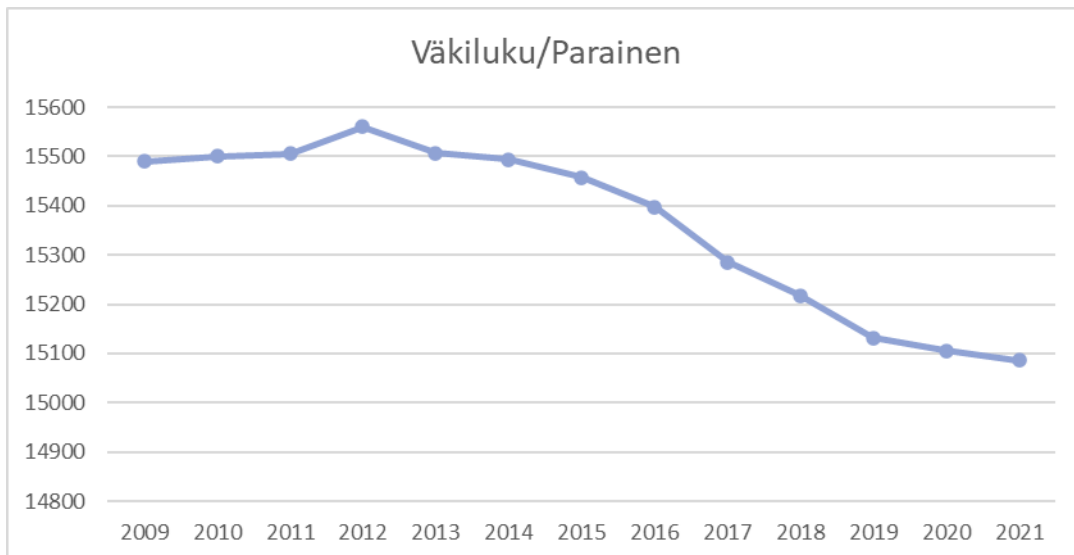
Pargas stad är en tvåspråkig skärgårdsstad med drygt 15 000 invånare. De svenskspråkigas andel är 55 % och de finskspråkigas 42 % och andelen andra språk är cirka 3 %. Befolkningsutvecklingen i Pargas har varit på nedåtgående sedan 2013.

Under 2020–2021 har flyttningen varit positiv.

Pargas stad har 110 bebodda öar och 98 av dem saknar fast vägförbindelse. Antalet skärgårdsbor utgör ca 20 % av stadens invånarantal.

Pargas stad har det tredje största antalet fritidsbostäder av kommunerna i Finland, cirka 10 000. Ett särdrag i Pargas är att antalet fritidsbostäder klart överstiger antalet permanent bebodda bostäder.

Invånarantal

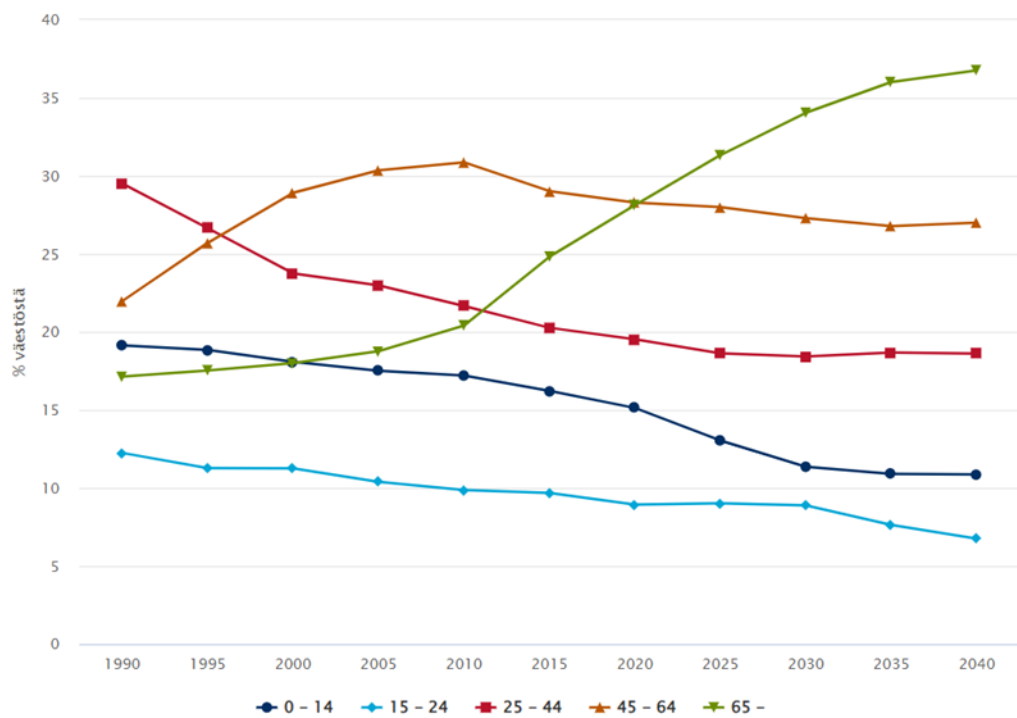
Befolkningens åldersstruktur

I stadens åldersstruktur sker det enligt befolkningsprognosen en ökning i andelen 65 år fyllda, medan andelen barn och medelålders personer minskar. När det gäller barn är det i synnerhet andelen barn under 4 år som är på nedåtgående.

	Ikäluokat yhteensä	0 - 4	5 - 9	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 - 64	65 - 69	70 - 74	75 - 79	80 - 84	85 - 89	90 -
2009	15 490	790	866	988	927	608	641	826	940	1 018	1 104	1 131	1 251	1 335	854	733	585	480	300	113
2010	15 501	806	868	992	914	615	600	783	925	1 050	1 122	1 084	1 214	1 365	920	754	568	488	293	140
2011	15 505	814	883	945	925	598	607	775	940	1 033	1 113	1 051	1 191	1 334	990	789	572	497	300	148
2012	15 561	808	903	949	952	585	576	749	934	1 018	1 099	1 057	1 159	1 321	1 139	760	589	503	313	147
2013	15 507	831	854	932	944	580	586	721	936	1 005	1 069	1 077	1 128	1 259	1 242	756	625	492	311	159
2014	15 494	784	874	912	928	581	559	730	914	998	1 053	1 106	1 110	1 252	1 313	786	637	470	309	178
2015	15 457	737	874	896	923	572	557	718	877	980	1 073	1 113	1 095	1 205	1 348	864	664	458	322	181
2016	15 398	719	855	909	891	573	541	687	869	975	1 072	1 111	1 063	1 186	1 311	946	706	458	332	194
2017	15 285	663	862	914	884	567	518	649	871	964	1 047	1 092	1 063	1 139	1 304	1 070	689	466	329	194
2018	15 217	622	898	865	879	531	539	634	839	976	1 024	1 070	1 078	1 120	1 258	1 182	677	509	320	196
2019	15 132	575	862	907	832	512	547	627	822	976	1 018	1 046	1 106	1 106	1 231	1 222	713	522	313	195
2020	15 105	559	817	909	836	514	544	640	809	956	975	1 090	1 107	1 101	1 171	1 251	772	553	305	196
2021	15 086	536	784	904	849	498	527	633	788	946	990	1 097	1 125	1 078	1 145	1 230	853	576	322	205

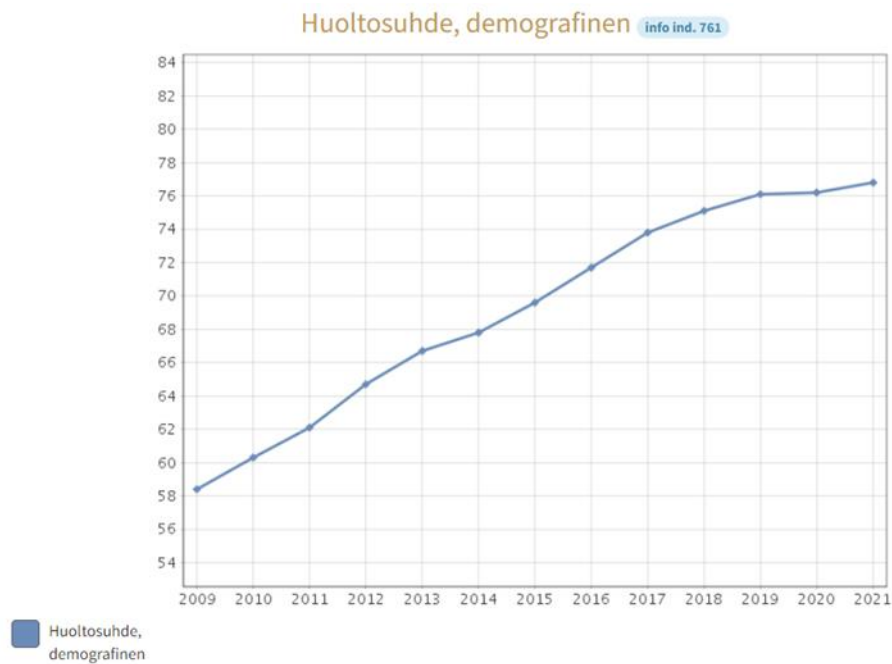
Befolkning per åldersklass

Väestön ikärakenne, toteutunut ja ennuste Parainen 1990–2040

Försörjningskvot

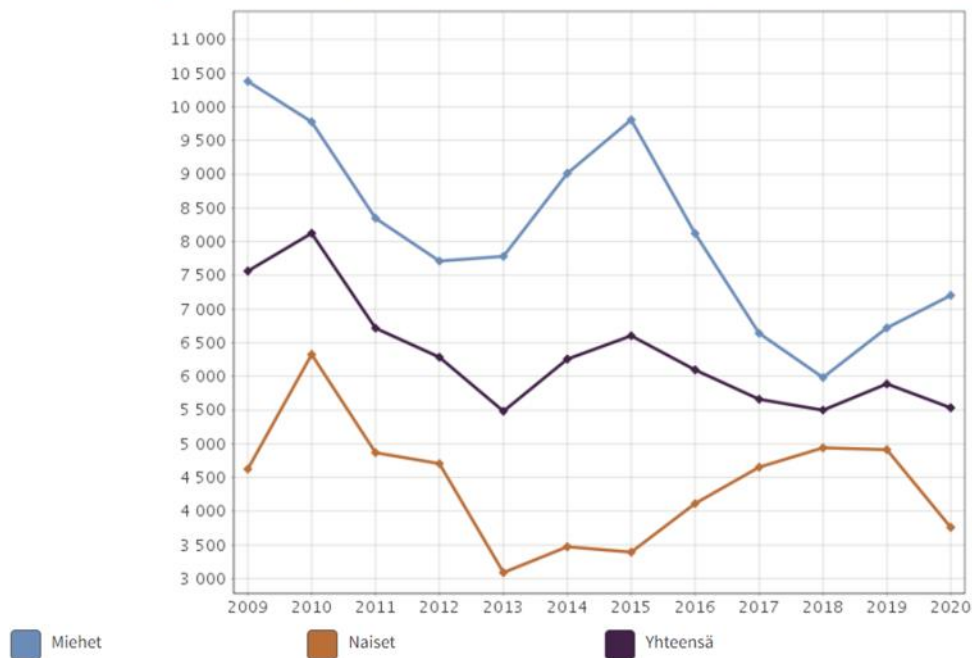
Pargas demografiska försörjningskvot (antalet personer som står utanför arbetskraften i förhållande till mängden faktisk arbetskraft) har försämrats från år till år och är sämre än i Egentliga Finland och i hela landet (Pargas 2009: 58,4 och 2021: 76,8).

Förlorade levnadsår

Indikatorn visar antalet förlorade levnadsår på grund av dödsfall före 80 års ålder per 100 000 invånare bland befolkningen i Pargas.

Menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävällillä 0 - 80 vuotta / 100 000 asukasta info ind. 3138

Trygghet

Tryggheten är i en ständig förändring sett utifrån vilka hot och problem som kommer fram vid olika tidpunkter och hur vi värderar dessa. För närvarande kan den upplevda tryggheten försämrans av osäkerheten kring vilka olika följder som krigshandlingarna i Ukraina kan få. Trygghetskänslan kan påverkas också genom välfärdsåtgärder.

Ensamhet och ångest

Skolhälsoenkäterna visar en stor ökning av ensamheten och ångesten bland unga bl.a. till följd av coronaepidemin och de restriktioner som gällde under epidemin.

Psykiskt välbefinnande

Försämringen av den psykiska hälsan kommer fram förutom i statistiken även i den mångprofessionella arbetsgruppen.

Användning av berusningsmedel

När det gäller användningen av berusningsmedel bland unga är trenden sjunkande. Vid granskning av användningen av berusningsmedel beaktas både rökning, användning av alkohol och droger och spelande av penningsspel.

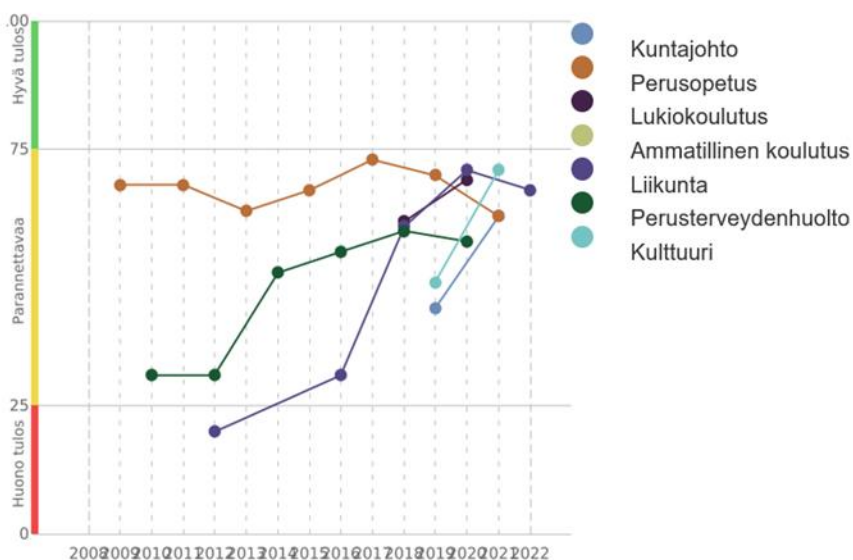
HÄLSOFRÄMJANDE ARBETE

Teaviisari visar riktningen för kommunens hälsofrämjande arbete och beskriver hälsofrämjande aktivitet, dvs. kommunens verksamhet för att främja invånarnas hälsa och välfärd.

Teaviisari är ett verktyg som stödjer planeringen och ledningen i kommuner, skolor och regioner. Det används som en del av planeringen, genomförandet och utvärderingen av kommunens verksamhet och ekonomi.

Genom att samtidigt stärka organisationens verksamhetsförutsättningar inom olika sektorer kan man påverka kommuninvånarnas välfärd. Att utnyttja data på ett lösningsorienterat sätt och fatta beslut om konkreta åtgärder är ett viktigt steg i främjandet av välfärd.

Kaikki sektorit : Parainen

SAMMANDRAG

Enligt statistiskt insamlade välfärdsdata ligger indikatorerna för Pargas stad till en stor del på en god nivå. En del indikatorer visar att det finns ett behov att satsa på ökad välfärd.

I det hälsofrämjande arbetet (Teaviisari) finns det fortfarande en möjlighet att genom åtgärder uppnå ett gott resultat.

Ett gemensamt mångprofessionellt och målinriktat arbete ökar invånarnas välfärd. När man i beslutsfattandet beaktar beslutens konsekvenser för olika åldersgrupper,

garanteras en möjlighet att i all verksamhet uppnå de välfärds mål som anges i strategin.

För att säkerställa jämlikhet är det dessutom viktigt att följa upp de olika åldersgruppernas hälsa och välfärd och att deras behov av tjänster blir tillgodosedda.

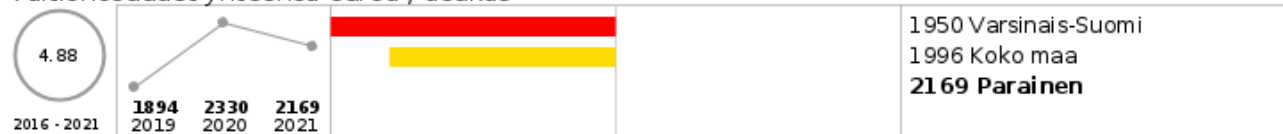
INDIKATORERNA

Indikatorerna i välfärdsberättelsen och välfärdsplanen visar förändringen i procent mellan 2017 och 2021. Indikatorspaketet har sammanställts utifrån den förteckning över indikatorer som Institutet för hälsa och välfärd rekommenderar att man åtminstone ska följa upp.

TALOUS JA ELINVOIMA

Tulot

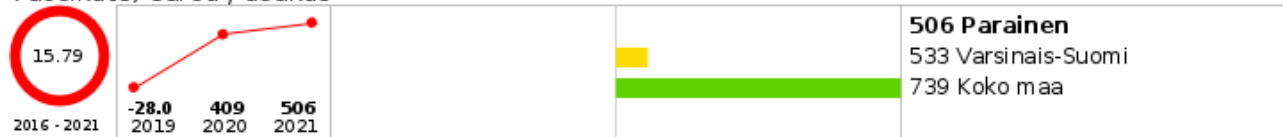
Valtionosuudet yhteensä euroa / asukas

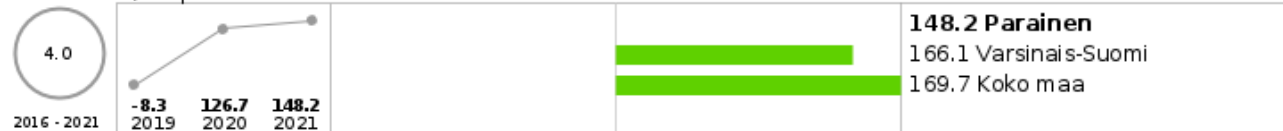
Valtionosuudet, % nettokustannuksista

Vuosikate, euroa / asukas

Vuosikate, % poistoista

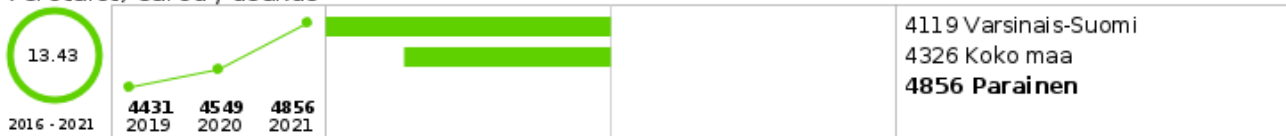
Lainakanta, euroa / asukas

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

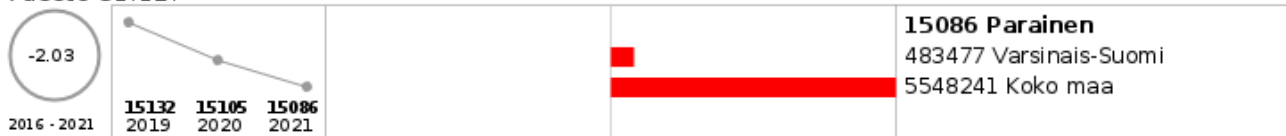

Verotulot, euroa / asukas

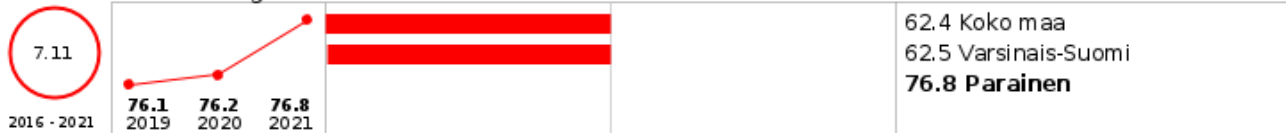

Väestö

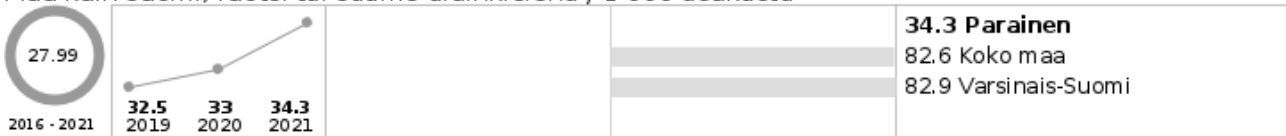
Väestö 31.12.

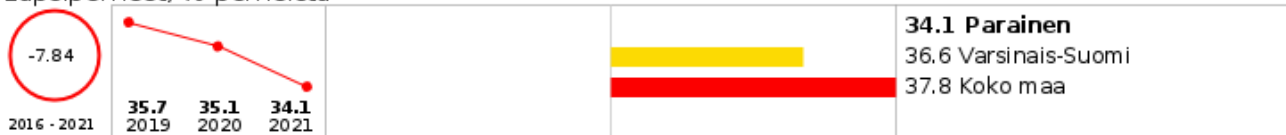
Huoltosuhde, demografinen

Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta

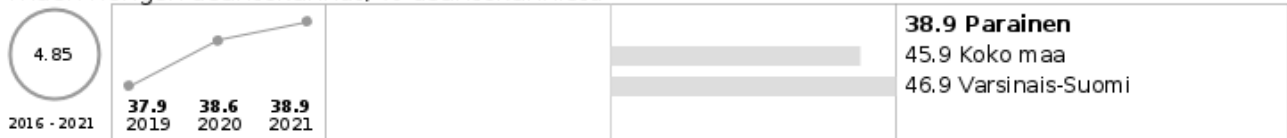
Lapsiperheet, % perheistä

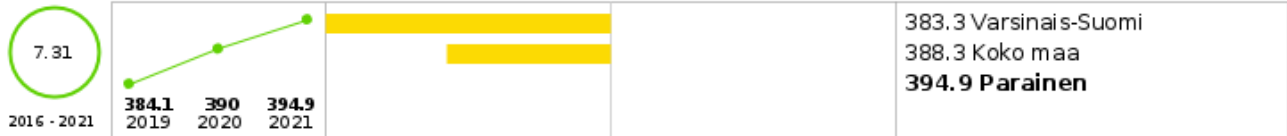
Yhden vanhemman perheet, % lapsiperheistä

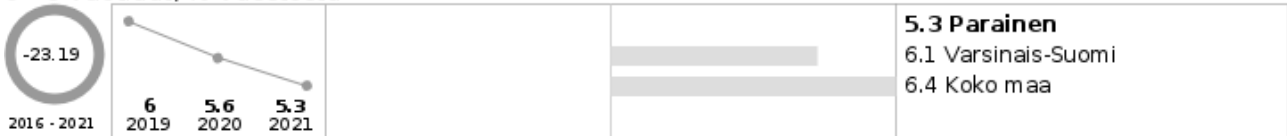
Yhden hengen asuntokunnat, % asuntokunnista

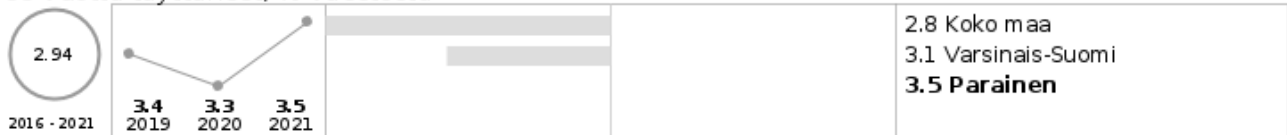
Koulutustasomittain

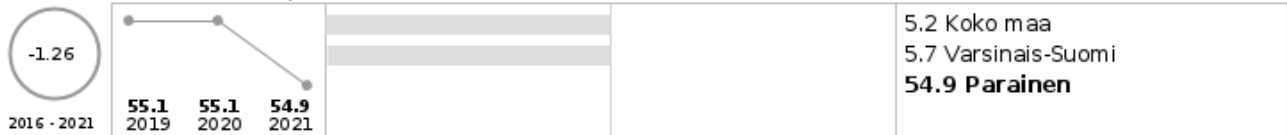
0 - 6-vuotiaat, % väestöstä

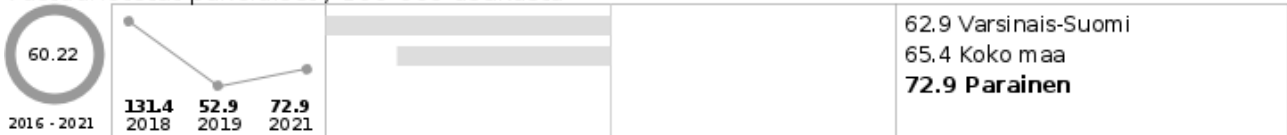
85 vuotta täyttäneet, % väestöstä

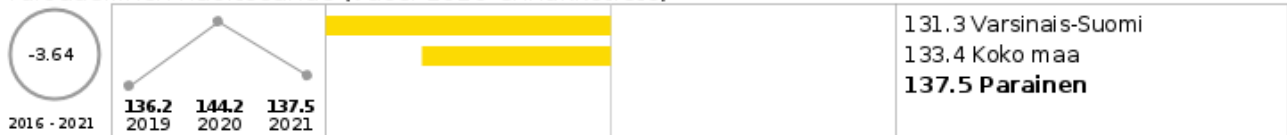
Ruotsinkielinen väestö, % väestöstä 31.12.

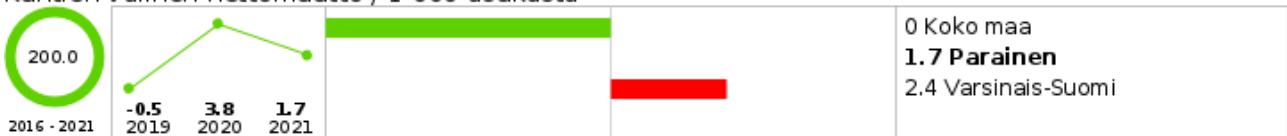
Vastaanotetut pakolaiset / 100 000 asukasta

Taloudellinen huoltosuhde (vuosi 2020 ennakkotieto)

Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta

Elinvoima

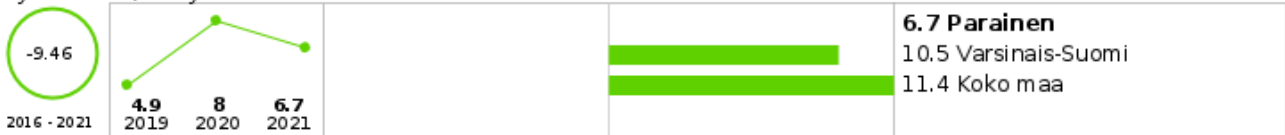
Kunnan yleinen pienituloisuusaste

Lasten pienituloisuusaste

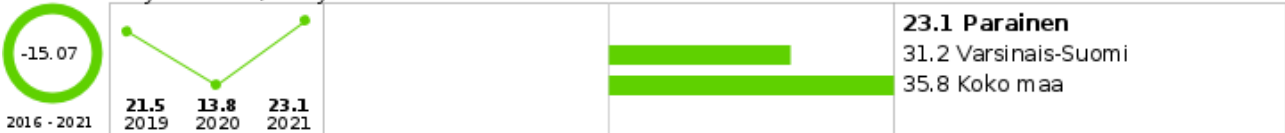
Työttömät, % työvoimasta

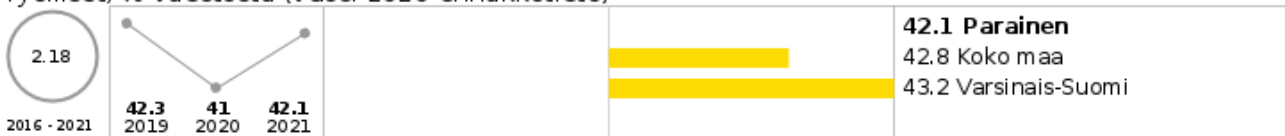
Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot

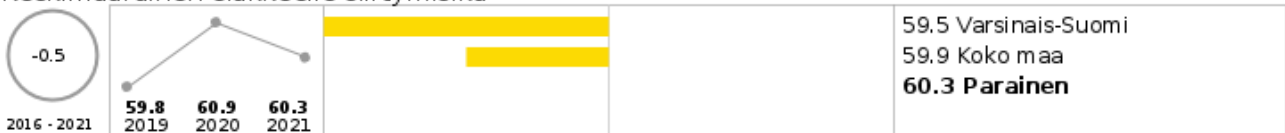
Pitkäaikaistyöttömät, % työttömistä

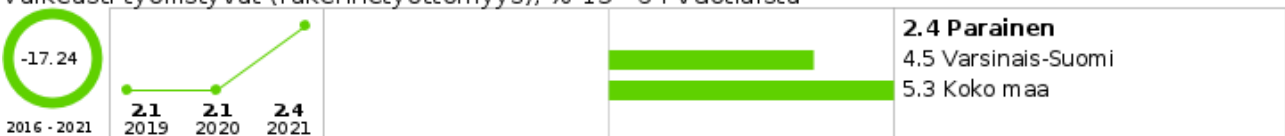
Työlliset, % väestöstä (vuosi 2020 ennakkotieto)

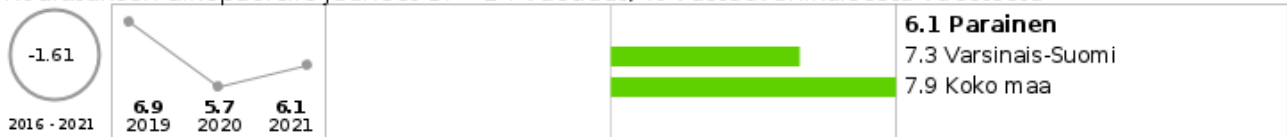
Keskimääräinen eläkkeelle siirtymisikä

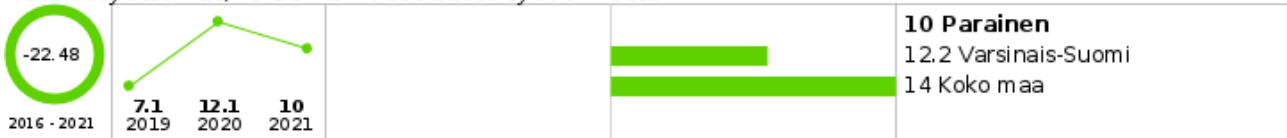
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15 - 64-vuotiaista

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta

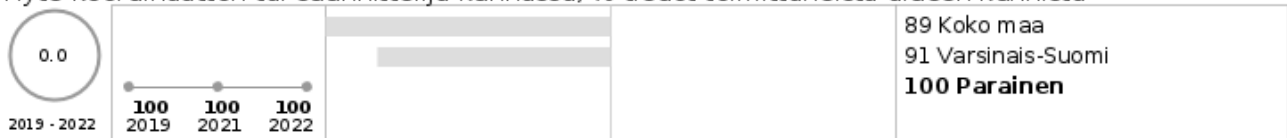

Hyte-kerroin

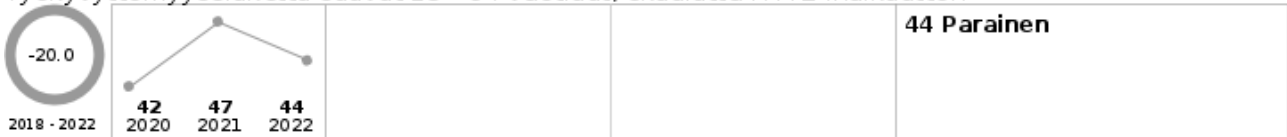
HYTE-kerroin, 1 000 euroa

Hyte-koordinaattori tai suunnittelija kunnassa, % tiedot toimittaneista alueen kunnista

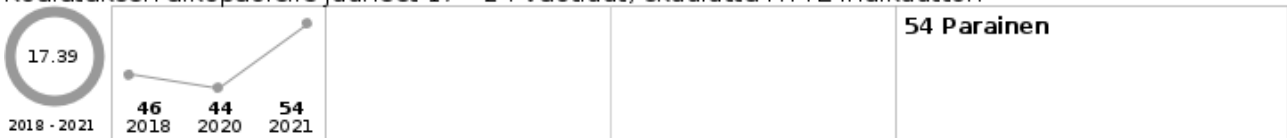
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-indikaattori

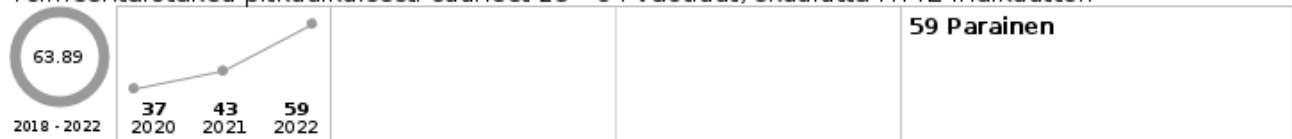
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä, skaalattu HYTE-indikaattori

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, skaalattu HYTE-indikaattori

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-indikaattori

Kokee terveydentilansa kesinkertaiseksi tai huonoksi, skaalattu HYTE-indikaattori

Ylipaino, skaalattu HYTE-indikaattori

Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

HYTE-kerroin, 0 - 100

HYTE-kerroin euroa / asukas

Koonti kuntien hyte-työn rakenteista ja resursseista

Itsearviointi kunnan hyte-työn rakenteesta, resursseista ja prosesseista

Itsearviointi alueen hyte-työn rakenteesta, resursseista ja prosessista

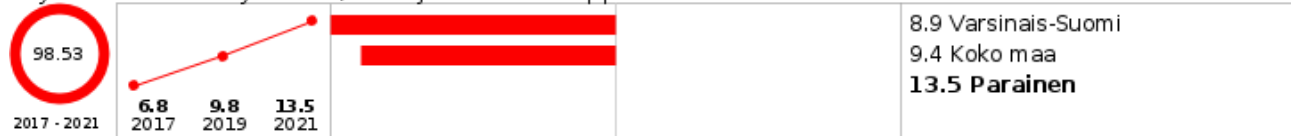
LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

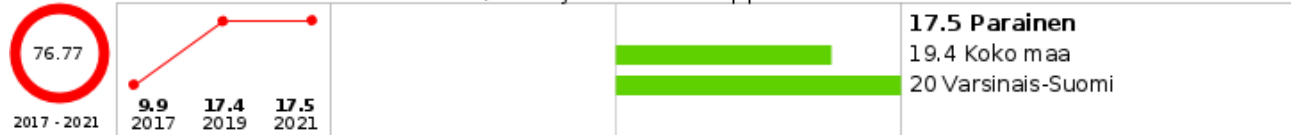
Kokee terveydentilansa kesinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista

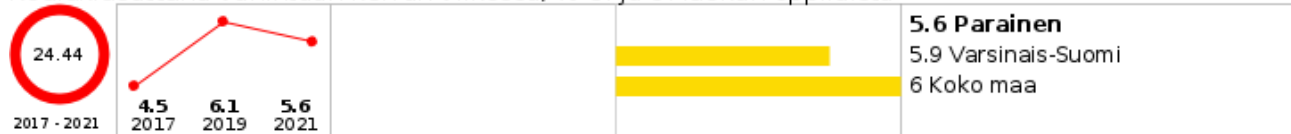

Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista

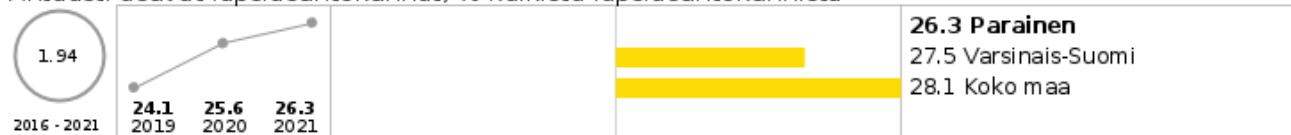

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

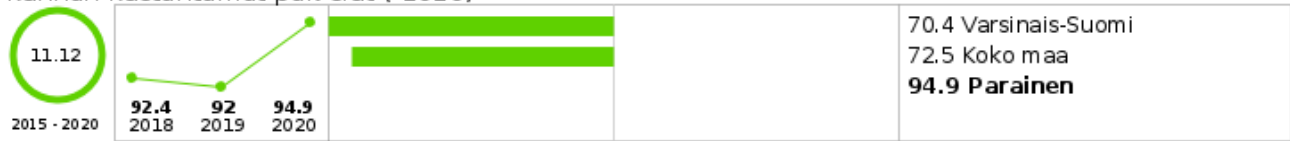

Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista

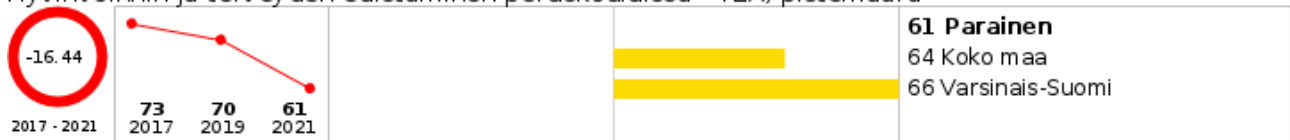
Päivähoito

Varhaiskasvatukseen 31.12. osallistuneet 3 - 5-vuotiaat % vastaavanikäisestä väestöstä, kunnan kustantamat palvelut (-2020)

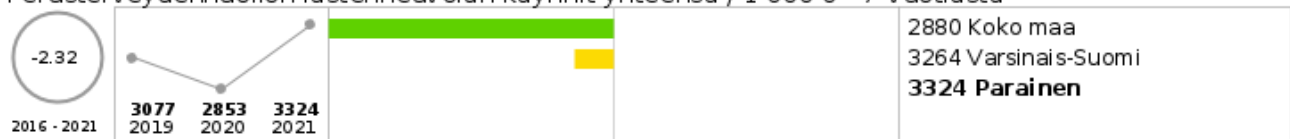
Koulu

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa - TEA, pistemäärä

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon lastenneuvolan käynnit yhteensä / 1 000 0 - 7-vuotiasta

Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit, lastenpsykiatria / 1 000 0 - 12-vuotiasta

Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit, nuorisopsykiatria / 1 000 13 - 17-vuotiasta

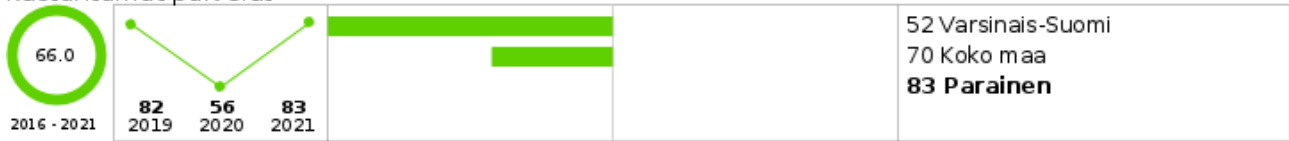

Lastensuojelun avohuollon asiakkaat, 0 - 17-vuotiaat vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)

Muut palvelut

Kasvatus- ja perheneuvonnan asiakkaat vuoden aikana / 1 000 alle 18-vuotiasta, kunnan kustantamat palvelut

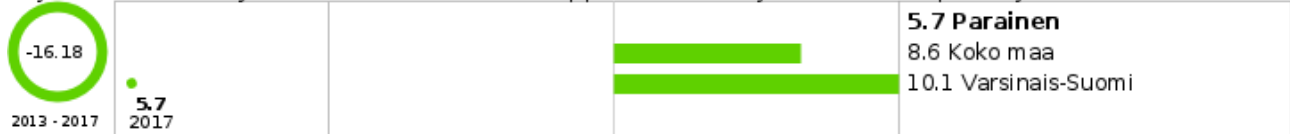
NUORET JA NUORET AIKUISET

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

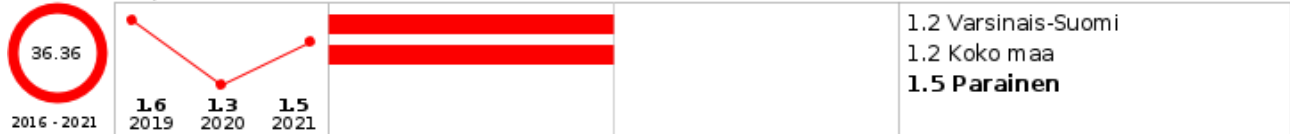
Ei yhtään läheistä ystävää, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

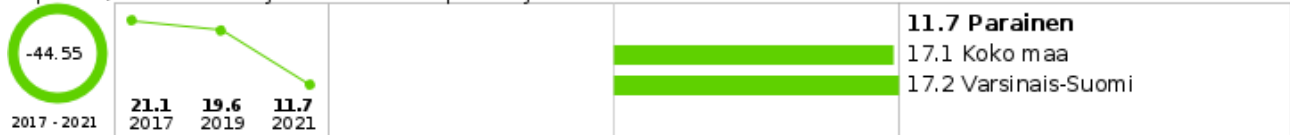
Ei yhtään läheistä ystävää, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

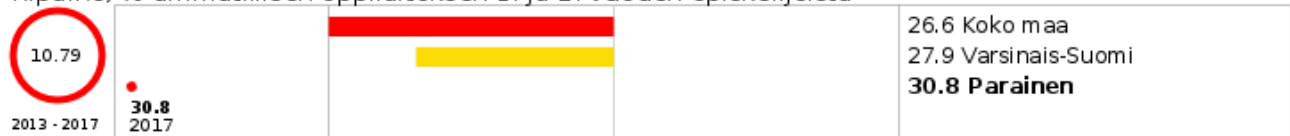
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Ylipaino, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

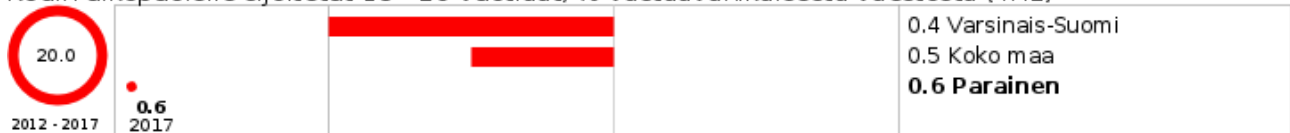

Ylipaino, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

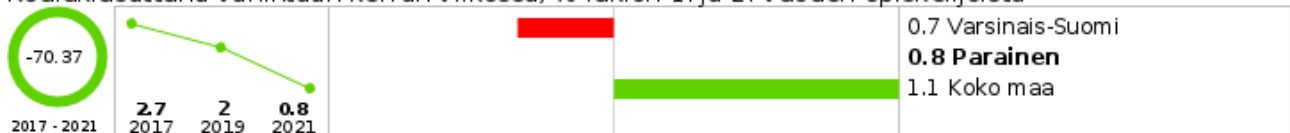

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

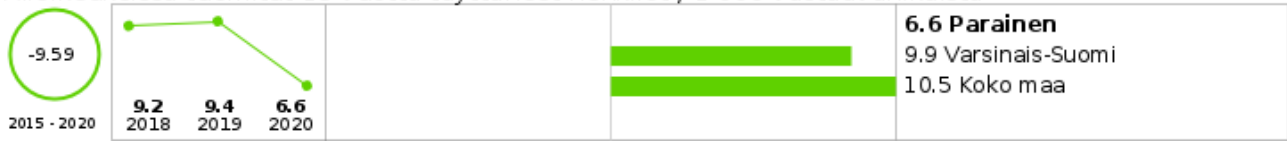
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 18 - 20-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

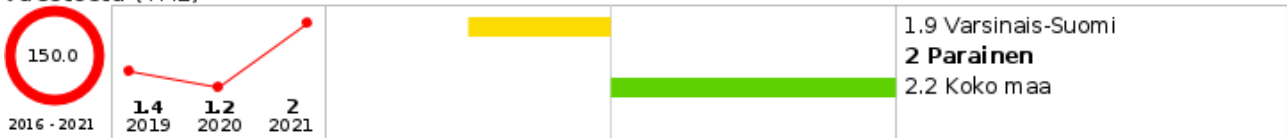

Alioikeuksissa tuomitut 15 vuotta täyttäneet henkilöt / 1 000 vastaavanikäistä

Sosiaali- ja terveydenhuolto

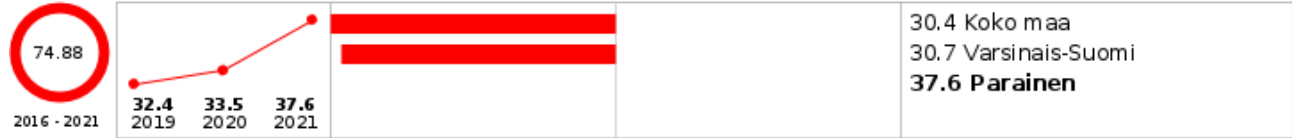
Lastensuojelun avohuollon asiakkaat, 18 - 20-vuotiaat vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)

TYÖIKÄISET

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

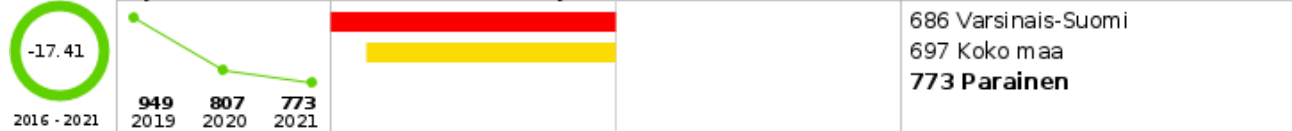

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 15 - 49-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä

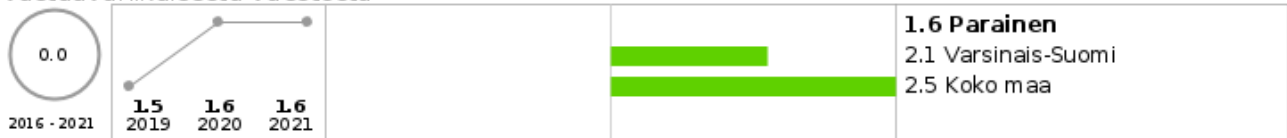
Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 50 - 64-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä

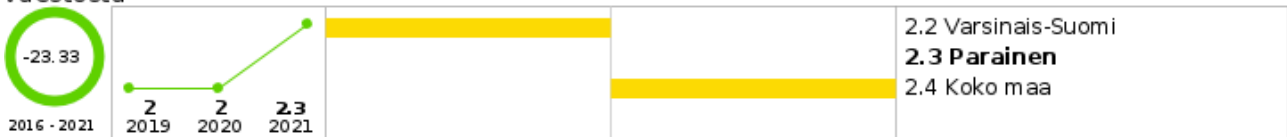
IKÄIHMISET

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin psykoosin vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä

Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut 65 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

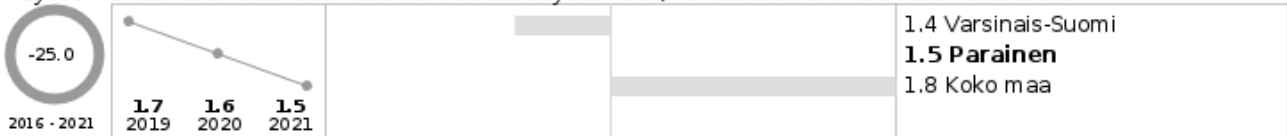

Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavanikäisestä väestöstä

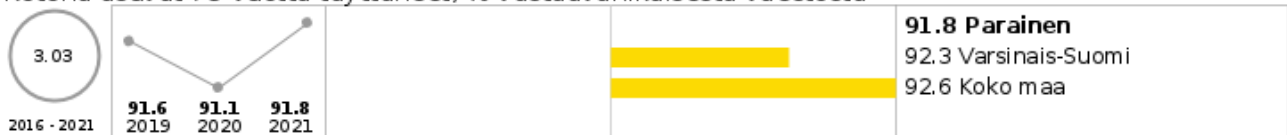
Opiskelu, työ ja toimeentulo

Täyttä kansaneläkettä saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

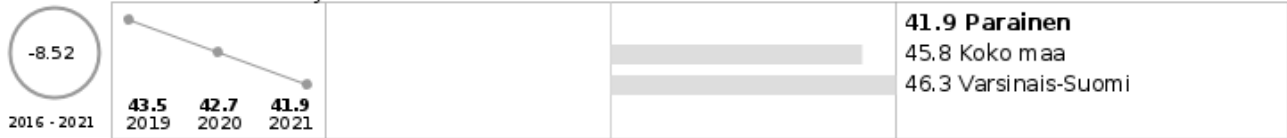

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

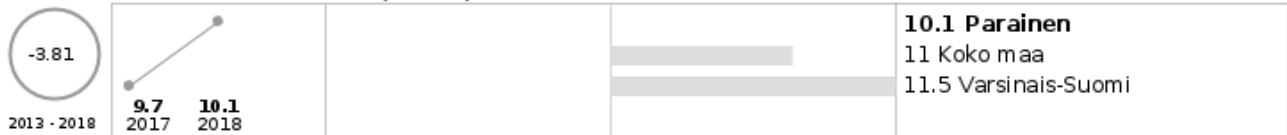

Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä

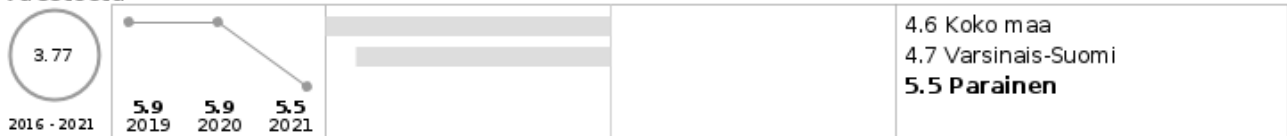

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Säännöllisen kotihoidon piirissä 30.11. olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (-2018)

Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet hoidettavat vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä

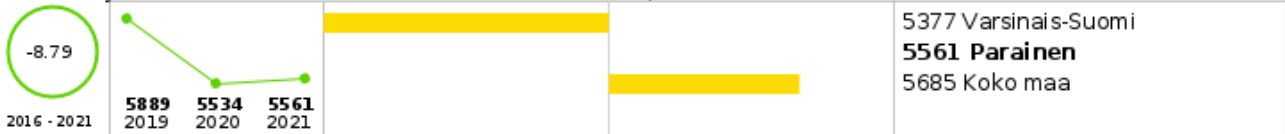
KAIKKI IKÄRYHMÄT

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Kelan sairastavuusindeksi, ikävakioitu (-2017)

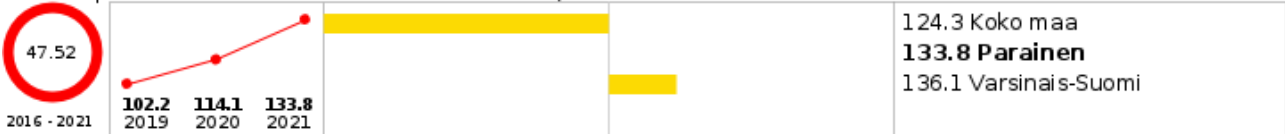
Menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 0 - 80 vuotta / 100 000 asukasta

Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, %

Sairauspäivärahaa saaneet 16 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä

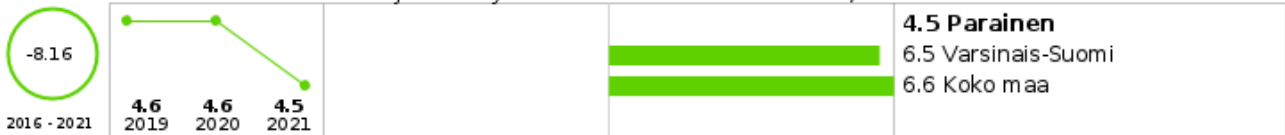

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

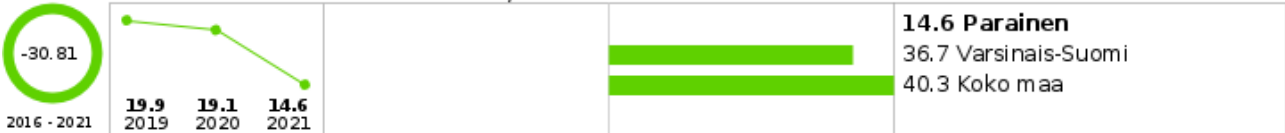
Asuntokunnat yhteensä, lkm

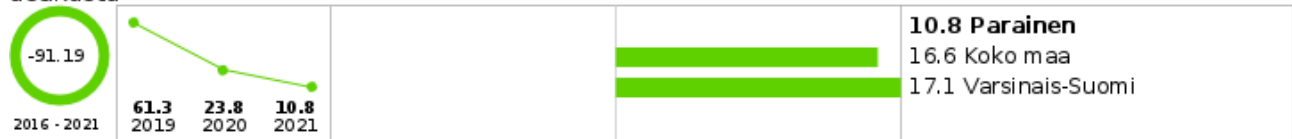
Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta

Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1 000 asukasta

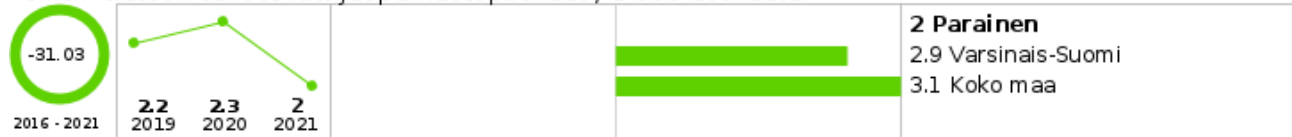
Poliisin tietoon tulleet liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja liikennerikkomukset / 1 000 asukasta

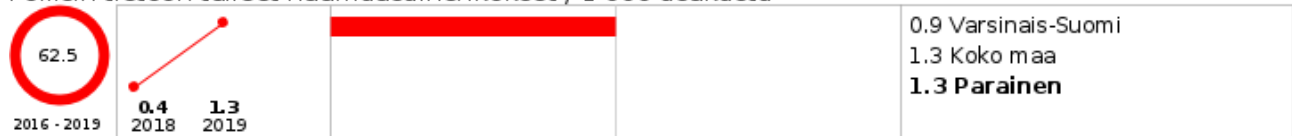
Alkoholijuomien myynti asukasta kohti 100 %:n alkoholina, litraa

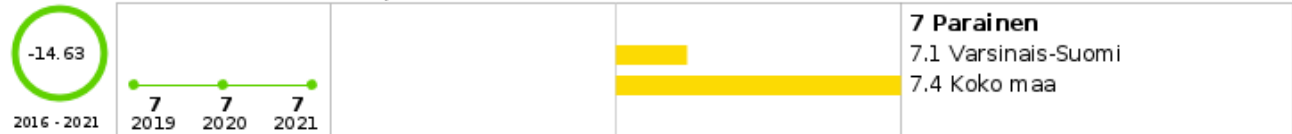
Poliisin tietoon tulleet rattijuopumustapaukset / 1 000 asukasta

Poliisin tietoon tulleet huumausainerikokset / 1 000 asukasta

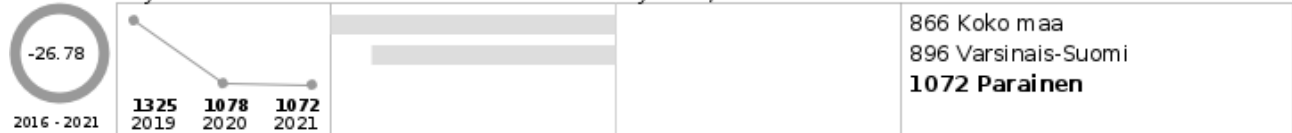

Ahtaasti asuvat asuntokunnat, % kaikista asuntokunnista

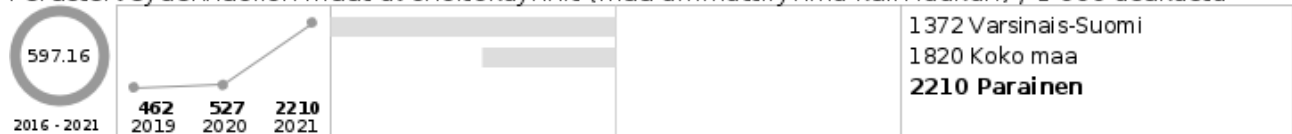

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta

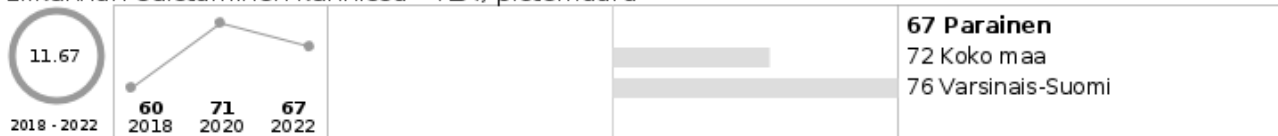

Perusterveydenhuollon muut avohoitokäynnit (muu ammattiryhmä kuin lääkäri) / 1 000 asukasta

Vapaa-aika

Liikunnan edistäminen kunnissa - TEA, pistemäärä

1.2 Utvärdering av tyngdpunktsområdena, målen och åtgärderna

Utvärderingen av tyngdpunktsområdena, målen och åtgärderna görs årligen och rapporteras till fullmäktige vid lämpligt tillfälle. Från ingången av 2023 ska också samarbetet med välfärdsområdet beaktas i utvärderingen.

HYTE-KOEFFICIENT

Man har planerat att införa en tilläggsdel i statsandelen för främjande av välfärd och hälsa i kommunerna, dvs. en koefficient för främjande av välfärd och hälsa eller en s.k. HYTE-koefficient. HYTE-koefficienten är ett incitament som innebär att storleken på statsandelen för kommunernas finansiering delvis bestäms utifrån det arbete för främjande av välfärd och hälsa som kommunerna utför. Genom detta vill man säkerställa kommunernas aktiva verksamhet för att främja invånarnas välfärd och hälsa också efter vårdreformen.

Avsikten är att incitamentet ska tas i bruk från ingången av 2023. Enligt lagen om statsandel för kommunal basservice beviljas kommunen i tilläggsdel för främjande av välfärd och hälsa ett belopp som beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för främjande av välfärd och hälsa multipliceras med kommunens invånarantal och den koefficient för främjande av välfärd och hälsa som bestämts för kommunen.

Kommunens koefficient för främjande av välfärd och hälsa bestäms på basis av indikatorer som beskriver kommunens verksamhet för främjande av välfärd och hälsa och indikatorer som beskriver verksamhetens resultat.

Närmare bestämmelser om indikatorerna och grunderna för bestämmandet av och kalkyleringen av koefficienten för främjande av välfärd och hälsa samt de statistiska

uppgifter som ska användas vid kalkyleringen utfärdas genom förordning av statsrådet. Vid bestämmandet av koefficienten används de senaste tillgängliga uppgifterna. Om det inte alls finns uppgifter att tillgå, får kommunen för denna uppgift det lägsta möjliga värdet vid kalkyleringen.

HYTE-koefficientens beräknade inverkan på Pargas stads statsandel syns i tabellen nedan, dvs. Pargas stads statsandel ökar med ca 275 000 euro till följd av det välfärds- och hälsofrämjande arbetet.

	2018	2020	2021
HYTE-kerroin euroa / asukas info ind. 5341	7,8	15,0	18,2
HYTE-kerroin, 1 000 euroa info ind. 5355	119,6	227,2	274,6

1.3 Slutsatser och åtgärdsförslag

Kommuninvånare som mår bra och har en god funktionsförmåga är kanske den viktigaste resursen för en kommun. Därför ska kommunen rikta hälso- och välfärdsfrämjande åtgärder på människors boendemiljö, dagvård, skolor, arbetsplatser, fritidsintressen och tjänster. Samtidigt som man arbetar för att främja kommuninvånarnas hälsa och välfärd arbetar man för att främja kommunens livskraft. Välfärd anses bestå av fysisk hälsa och funktionsförmåga, psykiskt välbefinnande och psykisk hälsa, sociala relationer och samspel, en hälsosam och fungerande boende- och livsmiljö, tillräcklig utkomst samt tillgång till nödvändiga tjänster, som kollektivtrafik och social- och hälsovårdstjänster, samt meningsfulla fritidstjänster. Främjandet av välfärd och hälsa består av tre olika nivåer: individens välfärd, gemenskapens välfärd och sektorsövergripande samarbete.

Kommunen ska i sitt beslutsfattande beakta de uppskattade konsekvenserna av sina beslut för människors hälsa och välfärd enligt befolkningsgrupp. Målen och åtgärderna har därför delats upp i tre kategorier:

- 1 Välfärden bland barn och barnfamiljer samt bland ungdomar
- 2 Välfärden bland personer i arbetsför ålder
- 3 Välfärden bland äldre

Välfärdsplanen innehåller en tabell där målen för fullmäktigeperioden har antecknats. Åtgärderna för att uppnå målen granskas varje år. Likaså uppgörs en överenskommelse om vilka mål som prioriteras årligen.

2 VÄLFÄRDSPLAN FÖR FULLMÄKTIGEPERIODEN 2021–2025

2.1 Tyngdpunktsområden och riktlinjer i strategin

Stadsfullmäktige godkände kommunstrategin för Pargas stad 25.4.2022 § 34. Strategins mål för välmåendet införlivas i den omfattande välfärdsberättelsen och välfärdsplanen. Strategins mål och åtgärder uppdateras årligen som en del av kommunplaneringen. Stadens nya strategi för 2023 kommer att ge ramar för främjandet av välfärd och hälsa. Välfärdsplanen kommer dock inte bara att vara en åtgärd under temat bättre välmående i stadens strategi, utan stadens strategi kommer att speglas i välfärdsplanen och välfärdsberättelsen och välfärdsplanen och välfärdsberättelsen kommer att speglas i strategin. Stadens nya strategi innehåller de teman som visas i bilden nedan.

Målen och åtgärderna i välfärdsplanen kommer att genomsyras av alla dessa teman. Samtidigt som främjandet av välfärd och hälsa i staden skapar bättre välmående, skapar det också starkare attraktivitet och hållbar utveckling. Denna välfärdsplan hjälper oss att uppfatta välfärden som flerdimensionella helheter, inte som åtgärder som bara påverkar ett delområde.

Delområdena i stadens nya strategi

FRAMTIDENS PARGAS

Allt fler vill bo i skärgårdsstaden Pargas, året om eller periodvis. Vi erbjuder de bästa möjligheterna att förena familjeliv och jobb samt aktivt njuta av livet genom unika natur- och kulturupplevelser samt mångsidiga motions- och idrottsmöjligheter. Här finns många boendemöjligheter för olika livsskeden och livsstilar. Smidiga och fungerande kommunikationer gör skärgården tillgänglig för alla.

Allt fler vill bo i Pargas för att vi är kreativa, vi har en framåtanda och utrymme att växa. Här finns möjligheter att lära sig, utvecklas, uppleva och skapa i alla skeden av livet. Vi har det bästa klimatet för stora och små företag.

Vårt hem i skärgården är en unik plats i världen och vi har en växande kunskap om hur våra val påverkar naturen och miljön. I Pargas beaktas social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet i alla beslut.

I flerspråkiga Pargas är alla delaktiga i att bygga vår gemensamma framtid. Vi jobbar och lär oss tillsammans för att skapa en bättre och smartare vardag.

Stadens strategi och välfärdsplan kommer att arbeta i samma riktning och tillsammans för att bidra till att målen om bättre välmående uppnås. Strategins åtgärdsområden som är viktiga med tanke på genomförandet av åtgärderna i välfärdsplanen är

BÄTTRE VÄLMÅENDE

1. Individ i fokus

- Vi formulerar ett långsiktigt servicelöfte för kritiska verksamhetsformer i alla kommundelar
- Vi jobbar för trygghet i servicen vid övergången från stad till välfärdsområde
- Språkkraven för stadens anställda ska efterlevas
- Vi utvecklar vår kommunikation och verksamhet på båda språken
- Vi erbjuder språkberikande verksamhet för barn, unga och vuxna
- Vi utvecklar våra tjänster tillsammans med invånarna

2. Fungerande samarbetsnätverk

- Vi skapar strukturer inom staden för att trygga samarbetet med välfärdsområdet
- Vi involverar tredje sektorn i serviceproduktionen
- Vi utvecklar samarbetsformer över sektorgränserna för att ge kunden bästa expertisen och tjänsterna
- Vi förstärker mediesamarbetet på båda språken

3. Trygghet och välmående i vardagen

- Vi skapar en modell för hobbygaranti för alla åldrar
- Vi ser familjen som en helhet och skräddarsyr individuella lösningar
- Vi utvecklar familjecentermodellen tillsammans med välfärdsområdet och tredje sektorn
- Vi startar nya uppsökande verksamheter för unga, familjer, ensamma och äldre och arbetar förebyggande
- Vi utvecklar våra sätt att kommunicera om utbildnings- och sysselsättningsmöjligheter

I välfärdsplanen följs upp följande mål som fastställts i strategin:

- 1 Färdigställandet av delaktighetsplanen
- 2 Utvecklingen av sjuklighetsindexet
- 3 Nivån på välfärdsindikatorn
- 4 Hobbybarometern
- 5 Färdigställandet av kulturvälmåendeplanen

BÄTTRE VÄLMÅENDE: MÅL & MÄTARE

MÅL	MÄTARE
1. Individ i fokus	Kundupplevelsekundnöjdhet (feedback, enkäter)
	Personalvälmående (enkäter)
	Delaktighetsplan, implementeras och förverkligas
2. Fungerande samarbetsnätverk	Sjuklighetsindex
	Utveckla ett system för att följa upp kommunikationsintensiteten
3. Trygghet och välmående i vardagen	Välfärdsindikator
	Hobbybarometer, implementeras och förverkligas
	Trygghetsplan, implementeras och förverkligas
	Kulturvälmåendeplan implementeras och förverkligas

2.2 Särskilda program och planer för att främja välfärden

Centrala dokument och program gällande välfärd som beretts i kommunen eller som i övrigt styr verksamheten i kommunen:

Ekonomi och livskraft

- Pargas stads strategi

Barn, unga och barnfamiljer

- Välfärdsplan för barn och unga (ingår i välfärdsberättelsen)
- Plan för småbarnspedagogik
- Förskolans läroplan
- Läroplan för den grundläggande utbildningen
- Läroplan för gymnasieutbildningen
- Operativ jämställdhetsplan
- Handlingsprogram för rådgivningsverksamhet, skol- och studerandehälsövård samt förebyggande mun- och tandvård för barn och unga i Pargas stad

Personer i arbetsför ålder

- Handlingsplan för ingripande i och hantering av våld i par- och närrelationer

Äldre

- Äldrepolitiskt program

Alla åldersgrupper

- Pargas stads program för integrationsfrämjande
- Trafiksäkerhetsplan
- Pargas stads klimat- och miljöprogram 2023–2035

2.3 Välfärdsplan

VÄLFÄRDEN BLAND BARN OCH BARNFAMILJER SAMT BLAND UNGDOMAR

Individen i fokus

Mål	Åtgärder och ansvariga	Resurser	Utvärderingsmätare
Barns och ungas välbefinnande och psykiska trygghet	Främja psykisk hälsa och förebygga ensamhet genom välfärdsåtgärder. <i>Ungdom/Fritid/Fostran och utbildning.</i>		- Modellen för förebyggande och uppsökande verksamhet färdig - Kulturvälmåendeplanen färdig - Finlandsmodellen används i hobbyverksamheten i alla skolor. - Modell för skolcoachverksamhet - Alla elever äter minst fyra skolmåltider per vecka.
	Natur, rekreation och motionsmöjligheter hålls minst på dagens nivå.		- Uppföljning av anslaget för idrottsanläggningar och motionsmöjligheter, målet

<i>Kultur och fritid/Fostran och utbildning.</i>		minst samma nivå som 2022. - Alla förskoleelever och elever i åk 5 erbjuds naturskoleundervisning.
Trivsamt och stimulerande miljö. I planeringen beaktas miljöns inverkan på barns och ungas och familjers välbefinnande separat. <i>Planläggning/Fostran och utbildning/Teknik och infra.</i>		- Utflyktsmål, naturstigar och aktiviteter i samband med dem, antalet följs upp. - Allaktivitets- och näridrottsplatser beaktas i investeringsbudgeten. - "Uteklassrum/Uterum" används i verksamhet och på fritid. - Barns och ungas delaktighet i planering
Mångsidig och trygg kultur- och stadsmiljö. <i>Planläggning.</i>		- Kultur- och stadsmiljöns utveckling följs upp. Barns och ungas delaktighet i planering och utveckling.
I det förebyggande rusmedelsarbetet och det våldsförebyggande arbetet eftersträvas psykiskt välbefinnande och förebyggande av utslagning. <i>Kultur och fritid.</i>		- Ansvarig och kontaktperson för det förebyggande rusmedelsarbetet har valts. - Ansvarig och kontaktperson för det våldsförebyggande arbetet har valts.
Biblioteket tillhandahåller litteratur och annat material för barn och deras familjer, samt ordnar olika evenemang.		- Antal barnböcker och annat material för barn och ungdomar i förhållande till motsvarande material för

	Biblioteksstigen är ett aktivt samarbete mellan biblioteket och skolorna/småbarnspedagogiken. Biblioteket är ett öppet och tryggt rum för barn och unga att vistas i på fritiden. Biblioteket tillhandahåller utrymmen för och samarbetar med andra aktörer som ordnar verksamhet för barn och unga. <i>Bibliotek.</i>		vuxna. Antal lån och besökare. - Antal deltagare i Biblioteksstigen per år - Öppettider (antal timmar) - Antal timmar verksamhet
Stärka delaktigheten för att förebygga utslagning	I delaktighetsplanen beaktas särdragen när det gäller att nå barn och unga samt familjer, verkningsfulla modeller införs. I delaktighetsplanen beaktas åtgärder som bidrar till att minska ensamhet och förebygga utslagning. <i>Välfärd/Ekonomi.</i>		- Delaktighetsplanen färdig - De anställdas förutsättningar för delaktighet mäts med ett delaktighetstest, <i>Osallisuustesti</i> (Institutet för hälsa och välfärd). - Involverande budgetering - Ungdomsfullmäktige/rådet för personer med funktionsnedsättning
	Barns, ungas och barnfamiljers delaktighet stöds genom kultur, särskilt beaktas de som löper risk för utslagning och kulturupplevelser möjliggörs för alla åldrar. <i>Kultur och fritid.</i>		- Kulturvälmåendeplanen färdig - Finlandsmodellen för hobbyverksamhet i användning

Projekt: Projekt Invånardialog Projekt: Förbättra tillgången till bibliotekets tjänster. <i>Bibliotek.</i>		- Utvärdering efter projekttiden
Utreda tillgängligheten av konsthobbyn för barn och unga. <i>Kultur och fritid.</i>		Utredningen klar
Integrering av "nypargasbor". <i>Välfärd.</i>		Delaktighet i stadens och tredje sektorns verksamhet

Fungerande samarbetsnätverk

Mål	Åtgärder och ansvariga	Resurser	Utvärderingsmätare
Fungerande strukturer och arbete i kontaktytan med välfärdsområdet	Vi skapar strukturer inom staden för att trygga samarbetet med välfärdsområdet. <i>Välfärd.</i>	Budget 2023 Strategiskt mål/Välfärd	- Utse ansvarspersoner inom stadens verksamhetsområden vars uppgift är att bevaka stadens intressen, samt tillsätta en välfärdsgrupp inom staden.
	Vi jobbar för trygghet i servicen vid övergången från stad till välfärdsområde. <i>Förvaltning.</i>	Budget 2023 Strategiskt mål/Förvaltning 23 000 euro	- Skapa kontaktytor mellan staden och välfärdsområdet genom att utse en ansvarsperson för uppgiften.
	Vi utvecklar familjecentermodellen tillsammans med välfärdsområdet och tredje	Budget 2023 Strategiskt mål/Välfärd	- Staden deltar i det regionala samarbetet kring att utveckla familjecentermodellen.

sektorn. <i>Välfärd.</i>		
Stärka den tvåspråkiga familjecenterverksamheten i samarbete med välfärdsområdet. <i>Välfärd.</i>		- Barns och ungas välbefinnande
Utbildning och ungdomsarbetet: Rusmedelsförebyggande arbete utvecklas i samarbete med välfärdsområdet. <i>Kultur och fritid/ Fostran och utbildning.</i>		- Mätare som gäller användning av alkohol och droger följs upp i skolhälsoenkäten. Nivån som eftersträvas är en lägre nivå än 2021. - Ansvarig för det förebyggande rusmedelsarbetet har valts.
Utnyttja gemensam kunskap för att sätta upp gemensamma och likriktade mål och målnivåer. I utvecklingen av rådgivningen och servicehandledningen beaktas kundhandledningen inom välfärdsområdet. <i>Kultur och fritid/Välfärd/Fostran och utbildning.</i>		- Överenskomna samarbetsstrukturer och -processer. - Beslut om arbetsfördelningen och de ansvariga har fattats.

Fungerande strukturer och arbete i kontaktytan med organisationer och påverkansorgan	Vi involverar tredje sektorn i serviceproduktionen. <i>Kultur/Bibliotek.</i>	Budget 2023 Strategiskt mål/Kultur 8 000 euro	- Antal seminarium, antal studiebesök
	Stöd till tredje sektorn för att stöda barns och ungas motion, kost och psykiska välbefinnande. <i>Kultur och fritid.</i>		- Samarbetet med organisationer organiseras.
	I samarbetet med organisationerna utvärderas invånarnas möjligheter till delaktighet och bristerna i välfärden. <i>Välfärd.</i>		- Samarbetet med organisationer organiseras.
Vi utvecklar våra tjänster tillsammans med invånarna.	Biblioteksfixa utvärderas, Dialogpaus-utbildning ordnas, föreläsare som kan visa på innovativa och samarbetande invånare, case studie i Österbotten. <i>Medborgarinstitut/Bibliotek.</i>	Budget 2023 Strategiskt mål/Kombi 4 000 euro	- Åtgärderna blir genomförda

Gemenskapens välbefinnande

Mål	Åtgärder och ansvariga	Resurser	Utvärderingsmätare
Öka tryggheten och säkerheten samt välbefinnandet i vardagen	I trygghets- och säkerhetsplanen granskas faktorer som påverkar tryggheten och säkerheten. Samarbete med ungdomsfullmäktige		- Trygghets- och säkerhetsplanen färdig

	och familjecentret. <i>Kultur och fritid/Välfärd.</i>		
	Faktorer som påverkar barns och ungas trafiksäkerhet beaktas i samarbete med ungdomsfullmäktige och experter på trafiksäkerhet. <i>Teknik och infra/Kultur och fritid.</i>		- Samarbetsgruppen fortsätter sitt arbete och trafiksäkerhetsplanen presenteras årligen för styrelsen.
	Samhällsplanering, inklusive markpolitik och planläggning. Områdenas trygghet och attraktivitet tas i beaktande i planläggningen. Samarbete och framförhållning. I planeringen beaktas de olika sektorernas intressen. <i>Planläggning/Kultur och fritid.</i>		Barns och ungas delaktighet
	Planera och utveckla varierande boendelösningar. <i>Planläggning/Kultur och fritid.</i>		- Antal boendelösningar - Lekplatsernas läge och kvalitet har beaktats i boendelösningarna. - Utvecklingen av Centralparken för aktivering av barn och unga samt som mötesplats för olika

			generationer fortsätter årligen enligt plan. - Barns och ungas delaktighet

VÄLFÄRDEN BLAND PERSONER I ARBETSFÖR ÅLDER

Individen i fokus

Mål	Åtgärder och ansvariga	Resurser	Utvärderingsmätare
Stärka delaktigheten för att förebygga utslagning	I delaktighetsplanen beaktas åtgärder som bidrar till att minska ensamhet och förebygga utslagning. <i>Välfärd.</i>		- Delaktighetsplanen färdig - Rådet för personer med funktionsnedsättning
	Delaktigheten av personer i arbetsför ålder stöds genom kultur och kulturupplevelser möjliggörs för alla åldrar. <i>Kultur och fritid.</i>		- Kulturvälmåendeplanen färdig
	Stöd till tredje sektorn. I samarbetet med organisationerna utvärderas invånarnas möjligheter till delaktighet och bristerna i välfärden. <i>Kultur och fritid/Välfärd.</i>		- Samarbetet med organisationer organiseras.
	I det förebyggande rusmedelsarbetet och det våldsförebyggande arbetet eftersträvas psykiskt välbefinnande och förebyggande		- Ansvarig och kontaktperson för det förebyggande rusmedelsarbetet har valts.

av utslagning. <i>Välfärd.</i>		- Ansvarig och kontaktperson för det våldsförebyggande arbetet har valts.
Främja psykisk hälsa genom välfärdsåtgärder och samarbete med tredje sektorn. <i>Välfärd/Medborgarinstitut/Kultur och fritid.</i>		- Information om hobbyverksamhet för alla åldrar - Medborgarinstitutets verksamhet
Projekt: Projekt Invånardialog Projekt: Förbättra tillgången till bibliotekets tjänster. <i>Bibliotek.</i>		- Utvärdering efter projekttiden
Arkeen Voimaa, självhjälpskurs. <i>Välfärd.</i>		- Minst en kurs per år erbjuds.
Integrering av "nypargasbor". <i>Välfärd.</i>		- Delaktighet i stadens och tredje sektorns verksamhet

Fungerande samarbetsnätverk

Mål	Åtgärder och ansvariga	Resurser	Utvärderingsmätare
Fungerande strukturer och arbete i kontaktytan med välfärdsområdet	Vi skapar strukturer inom staden för att trygga samarbetet med välfärdsområdet. <i>Välfärd.</i>	Budget 2023 Strategiskt mål/Välfärd	- Utse ansvarspersoner inom stadens verksamhetsområden vars uppgift är att bevaka stadens intressen, samt tillsätta en välfärdsgrupp inom staden.

	Vi jobbar för trygghet i servicen vid övergången från stad till välfärdsområde. <i>Förvaltning.</i>	Budget 2023 Strategiskt mål/Förvaltning 23 000 euro	- Skapa kontaktytor mellan staden och välfärdsområdet genom att utse en ansvarsperson för uppgiften. Antal ansvarspersoner.
	Utnyttja gemensam kunskap för att sätta upp gemensamma och likriktade mål och målnivåer. I utvecklingen av rådgivningen och servicehandledningen beaktas kundhandledningen inom välfärdsområdet. <i>Välfärd.</i>		- Överenskomna samarbetsstrukturer och -processer. - Beslut om arbetsfördelningen och de ansvariga har fattats.
	Utveckla sysselsättningsåtgärder i samarbete med välfärdsområdet, FPA, arbets- och näringsbyrån och andra kommuner i regionen. <i>Välfärd/Näringsliv och turism.</i>		- Indikatorerna är arbetslöshet och sysselsättning, utbildningsnivå och förlorade levnadsår samt utsatthet.
Fungerande strukturer och arbete i kontaktytan med organisationer	Vi involverar tredje sektorn i serviceproduktionen. <i>Kultur och fritid/Bibliotek.</i>	Budget 2023 Strategiskt mål/Kultur 8 000 euro	- Antal seminarium, antal studiebesök
	Fungerande samarbetsmodeller utvecklas		- Samarbetet med organisationer

och påverkansorgan	med organisationer och påverkansorgan för att främja psykiskt välbefinnande och förebygga utslagning. <i>Välfärd.</i>		organiseras och fungerande samarbetsstrukturer överenskomms.
	Stöd till tredje sektorn för att stöda motion, kost och psykiskt välbefinnande hos personer i arbetsför ålder. <i>Kultur och fritid/Välfärd.</i>		- Samarbetet med organisationer organiseras.
Vi utvecklar våra tjänster tillsammans med invånarna.	Biblioteksfika utvärderas, Dialogpaus-utbildning ordnas, föreläsare som kan visa på innovativa och samarbetande invånare, case studie i Österbotten. <i>Medborgarinstitut/Bibliotek.</i>	Budget 2023 Strategiskt mål/Kombi 4 000 euro	- Åtgärderna blir genomförda

Gemenskapens välbefinnande

Mål	Åtgärder och ansvariga	Resurser	Utvärderingsmätare
Öka tryggheten och säkerheten samt välbefinnandet i vardagen	I trygghets- och säkerhetsplanen granskas faktorer som påverkar tryggheten och säkerheten. Samarbete med påverkansorganen. <i>Tekniska stödtjänster.</i>		- Trygghets- och säkerhetsplanen färdig
	Fokus på trafiksäkerheten <i>Teknik och infra.</i>		- Arbetsgruppen för trafiksäkerhet fortsätter sitt arbete och planen presenteras

		årligen för styrelsen. Allmänhetens delaktighet. Påverkansorganen.
Områdenas trygghet och attraktivitet tas i beaktande i planläggningen. <i>Planläggning/Teknik och infra.</i>		- Belysning. Stadsbildens kvalitet. Allmänhetens delaktighet.
Planläggning: Planera och utveckla varierande boendelösningar. <i>Planläggning/Välfärd.</i>		- Antal boendelösningar. Allmänhetens delaktighet/Påverkansorganen

VÄLFÄRDEN BLAND ÄLDRE

Individen i fokus

Mål	Åtgärder och ansvariga	Resurser	Utvärderingsmätare
Stärka delaktigheten för att förebygga utslagning	I delaktighetsplanen beaktas de äldres särdrag. <i>Välfärd.</i>		- Delaktighetsplanen färdig - Äldrerådet/rådet för personer med funktionsnedsättning
	De äldres delaktighet stöds genom kultur och kulturupplevelser möjliggörs för alla åldrar. <i>Kultur och fritid.</i>		- Kulturvälmåendeplanen färdig
	I samarbetet med organisationerna utvärderas invånarnas möjligheter till delaktighet och bristerna		- Samarbetet med organisationer organiseras.

i välfärden. Organisationerna stöds i sådana åtgärder som stöder måluppfyllelsen. <i>Välfärd.</i>		
Främja psykisk hälsa genom välfärdsåtgärder. <i>Välfärd.</i>		- Information om olika hobbymöjligheter - Medborgarinstitutets verksamhet - Hur har kultur använts för att stöda välbefinnande - De äldres delaktighet - Äldrerådet/rådet för personer med funktionsnedsättning
I det förebyggande rusmedelsarbetet och det våldsförebyggande arbetet eftersträvas psykiskt välbefinnande och förebyggande av utslagning. Motion och handledning kring levnadsvanor, kost. <i>Välfärd/Kultur och fritid.</i>		- Ansvarig och kontaktperson för det förebyggande rusmedelsarbetet har valts. - Ansvarig och kontaktperson för det våldsförebyggande arbetet har valts.
Handledning i användningen av tjänster som främjar välbefinnandet, hälsan, funktionsförmågan och förmågan att klara sig på egen hand står till buds i		- Modellen gjord. - Äldrerådet/rådet för personer med funktionsnedsättning

	kommunen. <i>Välfärd/Kultur och Fritid.</i>		
	Projekt: Projekt Invånardialog Projekt: Förbättra tillgången till bibliotekets tjänster. <i>Bibliotek.</i>		- Utvärdering efter projektiden
	Tjänst: Boken kommer hem. <i>Bibliotek.</i>		- Antal användare av tjänsten

Fungerande samarbetsnätverk

Mål	Åtgärder och ansvariga	Resurser	Utvärderingsmätare
Fungerande strukturer och arbete i kontaktytan med välfärdsområdet	Vi skapar strukturer inom staden för att trygga samarbetet med välfärdsområdet. <i>Välfärd.</i>	Budget 2023. Strategiskt mål/Välfärd	- Utse ansvarspersoner inom stadens verksamhetsområden vars uppgift är att bevaka stadens intressen, samt tillsätta en välfärdsgrupp inom staden.
	Vi jobbar för trygghet i servicen vid övergången från stad till välfärdsområde. <i>Förvaltning.</i>	Budget 2023 Strategiskt mål/Förvaltning 23 000 euro	- Skapa kontaktytor mellan staden och välfärdsområdet genom att utse en ansvarsperson för uppgiften. Antal ansvarspersoner.

	Utnyttja gemensam kunskap för att sätta upp gemensamma och likriktade mål och målnivåer. I utvecklingen av rådgivningen och servicehandledningen beaktas kundhandledningen inom välfärdsområdet. <i>Välfärd.</i>		- Överenskomna samarbetsstrukturer och -processer. - Beslut om arbetsfördelningen och de ansvariga har fattats.
	Samarbete mellan kommunerna och välfärdsområdet för att utveckla åldersvänligt boende. <i>Välfärd.</i>		- Åtgärdsprogrammet för äldres boende färdigt.
	En kommunspecifik plan inom ramen för konceptet Åldersvänlig kommun i samarbete med äldrerådet, organisationer och välfärdsområdet. <i>Välfärd.</i>		- 50 % av åtgärderna på WHO:s checklista för åldersvänliga städer genomförda.
Fungerande strukturer och arbete i kontaktytan med organisationer och äldrerådet	Vi involverar tredje sektorn i serviceproduktionen. <i>Kultur/Bibliotek.</i>	Budget 2023 Strategiskt mål/Kultur 8 000 euro	- Antal seminarium, antal studiebesök
	Fungerande samarbetsmodeller utvecklas med organisationer och påverkansorgan för att		- Fungerande samarbetsstruktur överenskomna

	främja åldersvänligheten. <i>Välfärd.</i>		
	Stärka kommunernas framförhållning och beredskap för de äldres framtida behov av boende och service i samarbete med äldrerådet och organisationer. <i>Välfärd/Planläggning.</i>		- Åtgärdsprogrammet för äldres boende färdigt.
Vi utvecklar våra tjänster tillsammans med invånarna.	Biblioteksfika utvärderas, Dialogpaus-utbildning ordnas, föreläsare som kan visa på innovativa och samarbetande invånare, case studie i Österbotten. <i>Medborgarinstitut/Bibliotek.</i>	Budget 2023 Strategiskt mål/Kombi 4 000 euro	- Åtgärderna blir genomförda

Gemenskapens välbefinnande

Mål	Åtgärder och ansvariga	Resurser	Utvärderingsmätare
Öka tryggheten och säkerheten samt välbefinnandet i vardagen	I trygghets- och säkerhetsplanen granskas faktorer som påverkar de äldres trygghet och säkerhet. Samarbete med äldrerådet. <i>Tekniska stödtjänster.</i>		- Trygghets- och säkerhetsplanen färdig
	Faktorer som påverkar de äldres trafiksäkerhet		- Arbetsgruppen för trafiksäkerhet fortsätter

beaktas i samarbete med äldrerådet. <i>Teknik och infra.</i>		sitt arbete och planen presenteras årligen för styrelsen.
Planera och utveckla varierande boendelösningar samt göra boendemiljöer mer åldersvänliga på ett övergripande sätt tillsammans med äldrerådet. <i>Planläggning.</i>		- Antal boendelösningar. - Äldres delaktighet
Vi utvecklar nya och flexibla boendeformer för olika livsskeden och livsstilar. Mål: Boendehelheter som inbegriper alternativ till serviceboende, serviceboende med stöd, hyresboende och ägarboende. Val mellan boendalternativen nära service enligt livssituation. <i>Fastigheter/Välfärd.</i>	Budget 2023 Strategiskt mål/Fastigheter	- Antal boendelösningar. - Äldres delaktighet

3 BEHANDLING I FULLMÄKTIGE

3.1 Personer som deltagit i upprättandet av planen

Följande personer har deltagit i upprättandet av planen:

Välfärdskoordinator Paula Sundqvist, projektkoordinator Pia Hotanen, representanter från de olika sektorerna.

Källor för indikatorerna

Källor för indikatorerna i rapporten är följande statistik som används i den elektroniska välfärdsberättelsen:

- Sotkanet (sotkanet.fi)
- Databasen för idrottsanläggningar LIPAS (lipas.fi)
- Statistik för de allmänna biblioteken i Finland (tilastot.kirjastot.fi)
- Informationstjänsten för livsmiljön Liiteri (ymparisto.fi/liiteri)
- Institutet för Olycksinformation OTI – statistik över trafikskador (<https://www.lvk.fi/sv/statistik/otis-statistik-over-trafikskador/>)
- Räddningsväsendets resurs- och olycksstatistik PRONTO (prontonet.fi)
- Diakonia-ammattikorkeakoulu – Huono-osaisuus Suomessa (diak.fi/eriarvoisuus)
- Kommunförbundets livskraftsindikator
- Statistikcentralen

3.2 Godkännande av planen

Godkänd i fullmäktige som en del av planeringen av verksamheten och ekonomin:

Behandlingen i revisionsnämnden: